

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเลนจ์ และ จากคูโบว์สกี ที่มีต่อพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของหัวหน้างาน

สมมติฐานการวิจัย

1. หัวหน้างานที่ได้รับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของ เลนจ์ และจากคูโบว์สกี จะมีพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น และด้านการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตนเอง สูงกว่าหัวหน้างานที่ไม่ได้การฝึก และสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึก
2. หัวหน้างานที่ได้รับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของ เลนจ์ และจากคูโบว์สกี จะมีพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น และด้านการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตนเอง ต่ำกว่าหัวหน้างานที่ไม่ได้รับการฝึก และ ต่ำกว่าก่อนเข้ารับการฝึก
3. หัวหน้างานที่ได้รับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของ เลนจ์ และจากคูโบว์สกี จะมีพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น และด้านการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตนเอง สูงกว่าหัวหน้างานที่ไม่ได้รับการฝึก และ สูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็น หัวหน้างาน หัวหน้าหน่วย หรือ หัวหน้าแผนก ของบริษัท อาร์ เอ็ม กรุป จำกัด ที่สมัครใจเข้าร่วมในการวิจัยจำนวน 16 คน และใช้การสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองเป็นชาย 6 คน หญิง 2 คน กลุ่มควบคุมเป็นชาย 5 คน หญิง 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งแปลและเรียบเรียงมาจากแบบประเมิน FIRO-B (Fundamental Interpersonal Relations Orientation-Behavior) ของ Schutz
2. แบบสอบถามพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

การดำเนินการวิจัย

ระยะเตรียมการ

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมวิธีการ และกำหนดการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวการฝึกของ เลนจ์ และ จากุโบว์สกี
2. จัดเตรียมแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม
3. ติดต่อกับบริษัท อาร์ เอ็ม กรุป จำกัด เพื่อขออนุญาตใช้สถานที่และบุคลากรเข้ารับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมดังกล่าว
4. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยประชาสัมพันธ์การเข้ากลุ่มการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแก่หัวหน้างานของบริษัท แล้วให้ผู้ที่มีความประสงค์สมัครใจที่จะเข้าร่วมการฝึก ลงชื่อเข้าร่วมการฝึก จากนั้นสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคนเพื่อคัดกลุ่มตัวอย่างให้มีความเหมาะสมในการเข้ารับการฝึก แล้วสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน และให้ทั้งสองกลุ่มตอบแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม (Pretest)
5. นัดหมายวันเวลาที่จะเริ่มดำเนินการฝึกกับกลุ่มทดลอง โดยใช้เวลาในการเข้ารับการฝึกจำนวนทั้งสิ้น 7 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

ระยะดำเนินการ

1. ผู้วิจัยในฐานะผู้นำการฝึก ได้ดำเนินการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมให้กับกลุ่มทดลอง ตามกำหนดการเข้ากลุ่มการฝึกและแบบฝึกหัดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามแนวของเลนจ์ และ จากุโบว์สกี โดยใช้เวลาในการฝึกจำนวนทั้งสิ้น 7 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละหนึ่งครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมให้ปฏิบัติงานไปตามปกติและจะให้เข้ารับการฝึกในรุ่นต่อไปภายหลัง
2. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง 1 วัน ผู้วิจัยได้นัดหมายให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และแบบสอบถามพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมพร้อมกัน (Posttest)

3. ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนแบบประเมินและแบบสอบถามดังกล่าว แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหลักการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบประเมินความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

1.1 หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกด้าน ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

1.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของคะแนนพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกด้านในข้อ 1.1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

1.3 หาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่ ของคะแนนพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทุกด้าน ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

1.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนน ของคะแนนพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลข้างต้นในข้อ 1.3 ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

2. แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม

2.1 หาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของคะแนนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมข้างต้นในข้อ 2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

2.3 หาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่ ของคะแนนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

2.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนน ของคะแนนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมข้างต้นในข้อ 2.3 ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมตามแนวของเลนจ์ และจาคูโบว์สกี ได้คะแนนจากแบบประเมินพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Inclusion) และด้านการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Inclusion) สูงกว่ากลุ่มควบคุมและสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Control) ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม และไม่แตกต่างจากก่อนเข้ารับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Control) ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม และต่ำกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

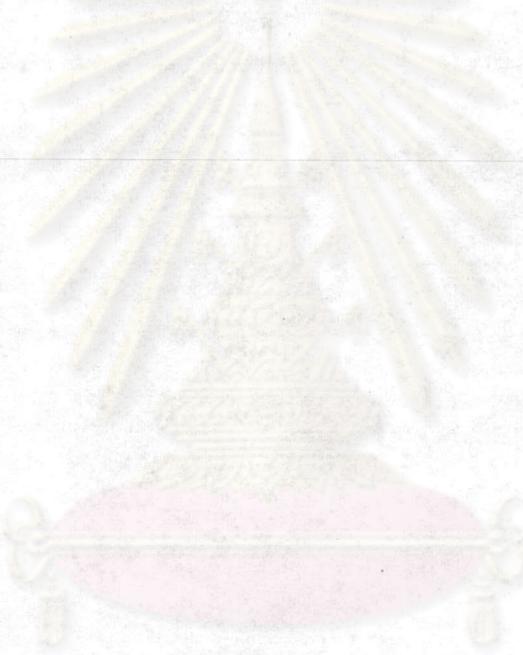
3. ด้านการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น (Expressed Affection) และด้านการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน (Wanted Affection) สูงกว่ากลุ่มควบคุม และสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า การฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเลนจ์ และจาคูโบว์สกี มีผลต่อพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของหัวหน้างาน โดยทำให้พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่น 2) ด้านการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน 3) ด้านการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่น และ 4) ด้านการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน และมีผลทำให้พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญ 1 ด้าน คือ ด้านการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตน แต่ไม่มีผลทำให้พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลด้านการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ยังปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่เข้ารับการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมตามแนวของเลนจ์ และจาคูโบว์สกี มีค่าเฉลี่ยของคะแนน และความแตกต่างระหว่างคะแนนจากแบบสอบถามพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม สูงกว่ากลุ่มควบคุม และสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเลนจ์ และจาคูโบว์สกี มีผลทำให้พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของหัวหน้างานสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำรูปแบบการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมแบบกลุ่มตามแนวของเลนจ์ และจาคุโบว์สกี ไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลแก่บุคลากรในองค์การให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลของการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมดังกล่าว โดยให้มีการประเมินผลพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภายหลังจากการเข้ากลุ่มไปแล้วเป็นระยะเวลา 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน เป็นต้น เพื่อความคงที่ของพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของหัวหน้างานที่ได้รับการฝึกดังกล่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย